

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. II. De divisione meriti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

conditionem suae liberalitatis promendae, non possit exigere aliquem actum, de se non nisi congruum. Ratio posterioris partis, quia sola acceptatio, ut dictum supra, non attingit, nec formalisat intrinsicam excellentiam actionis.

Unde Addo, quod in merito de condigno sit aliqua formalitas, quae non est in merito de congruo: sicut enim genere distinguuntur, naturale meritum & supernaturale; ita specie distinguuntur meritum de condigno & congruo, si congruitas oriatur ex intrinseca conditione, quantumvis formalitates illae sint nobis ignotae, & non nisi hoc generico termino exprimibiles, quod sit major excellentia meriti de condigno, quam meriti, ex natura sua non nisi congrui. Ceterum si sit condignitas in actu primo, & non in actu secundo, adeoque non nisi congruitas formalisat praecise per defectum acceptationis; quia scilicet illa actio est quidem meritum de congruo, sed esset meritum de condigno si fuisset acceptata: v.g. enim idem actus contritionis, si ponatur ante infusionem gratiae, erit meritum de congruo, si post infusionem gratiae, erit meritum de condigno. Eo certe casu acceptatio addet condignitatem in actu secundo, adderetque illi contritioni elicite ante infusionem gratiae, si acceptaretur.

DIFFICULTAS II.

De Divisione Meriti.

Celeberrima Divisio meriti; est in meritum de condigno, & de congruo. Differentias illorum est hic necesse perstringere.

EXPLICANT I. aliqui, sumptâ differentiâ ratione subjecti merentis: Ergo ad hanc classem revocandi ii, qui explicant meritum de condigno, quod procedat à Filio Dei sanctificato per gratiam, secus meritum congruum. Item ii, qui meritum de condigno appellant meritum iusti universaliter acceptatum, secus de congruo. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia non dat rationem universalem meriti de congruo ut sic, sed solam particularem, nempe meriti Theologici.

NON SATISFACIT 2. Quia etiam in consideratione Theologica non explicat universaliter meritum de condigno: quamvis enim aliqua merita, quae sunt merita filii Dei adoptivi, sint merita de condigno, sunt tamen etiam aliqua merita non nisi de congruo, de quo infra. Unde etiam nemo alteri meretur de condigno justificationem, meretur de congruo.

NON SATISFACIT 3. Quoad illum secundum loquendi modum: quia imprimis etiam Beati sunt iusti, & tamen etiam illi de congruo non nisi aliqua nobis merentur, acceptatioque illa, cuius meminit explicatio, non confert quidquam: dictum enim supra, quod acceptatio non ingrediatur rationem meriti, quâ talem. hic autem quaeritur de ratione meriti

condigni, quâ talis. Deinde merita etiam congrua, acceptantur in ratione congruorum, & tamen non sunt condigna. Ergo apparet, praecisam acceptationem non formalisare condignitatem.

EXPLICANT 2. Alii, secundum habitudinem diversam actionis ad praemium; huc revocatur, qui docent de ratione meriti de condigno esse aequalitatem cum premio, vel operationem iusti, ex cognitione pacti, de reddendo infallibiliter praemio. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia nullum est meritum nostrum condignum vitae aeternae, quia & nulla aequalitas: hoc enim praemium involvit Deum in se attachum involvit aeternitatem, quae omnia non habent aequativum in merito temporali. & respexit S. Paulus: *Memoriam nostram, inquit, & leve tribulationis nostrae aeternam gloriae pondus operatur in nobis.*

NON SATISFACIT 2. Quia aequalitas est formalitas ad iustitiam spectans, meritum autem quâ tale non est de linea iustitiae. Ergo hac explicatione non attingit rationem meriti de condigno quâ meritum est. Deinde aequalitas est praedicatum respectivum, debet ergo dari eius fundamentum & radix, illaque erit conceptus absolutus meriti de condigno, definitivus.

NON SATISFACIT 3. In quantum ad meritum de condigno requirit ut procedat ex cognitione pacti. Ratio. Tum quia, alias rudiores raro aut nunquam mererentur de condigno: quia non sciunt, aut non advertunt ad cognitionem pacti. Tum quia, si pactum ipsum non ingreditur, ut dixi, rationem formalem meriti; cur ingreditur eius cognitio? Tum quia, à nostra cognitione non potest refundi in actiones, alia formalitas, quàm secundò intentionalis, & tamen esse meritum de condigno, non est formalitas secundò intentionalis. Et certe scimus esse articulum fidei, Petite & accipietis: tamen oratio non est semper meritum de condigno; imò ex ratione sua communi non est meritum, sub formalitate orationis.

EXPLICANT 3. Alii. Differentiam petendo ex modo obligandi, ita ut meritum de condigno sit, quod infert obligationem iustitiae, vel quasi iustitiae, meritum autem de congruo, non infert talem obligationem. *Hac Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia distinximus supra formalitatem meriti, à formalitate obligationis. Ergo una formalitas per aliam explicari non debet.

NON SATISFACIT 2. Quia non posita promissione divinâ, non sequitur in Deo titulus delictatis & iustitiae; & tamen non posita promissione, adhuc, ut dictum supra, manet rationalis illius excellentia, etiam sub formalitate condigni.

NON SATISFACIT 3. Quia si per impos-

bile Deus nollet esse fidelis, & iustus, nondum desineret esse meritum a quo excellens, ut antè, adeoque condignum ut antè; & tamen tunc nulla jam esset ratio iustitiæ formalis meriti. Ergo apparet ex vi obligationis præcisè non debere taxari rationem meriti de condigno. Hinc

EXPLICATUR Commodius meritum de condigno. Quod sit. Radix acceptationis & promissionis fundanda, idque ratione suæ excellentiæ intrinsecæ. Meritum autem de congruo, est actio quidem laudabilis, & nata habere collationem præmii, licet non habeat perfectam excellentiam, in ordine ad acceptari, adeoque non fundans exigentiam, licet ad hoc ut utatur Deus misericordiâ, & liberalitate præstet aliquam rationem. Unde jam in collatione bonorum, tripliciter se habere Deum, considerare possumus. *Imprimis*: tanquam conferentem ex mera omnino liberalitate. *Secundo*: ut conferentem quidem ex liberalitate, sed nonnisi ex positione alicujus actionis, quamvis non habentis perfectam excellentiam ad acceptari, & hoc erit meritum de congruo. *Denique* spectare possumus Deum tanquam conferentem quidem ex liberalitate, sed intuitu actionis, habentis tamen perfectam excellentiam radicalem, quæ mereatur acceptari, & hoc erit meritum de condigno.

RATIO explicationis est. Tam quia. Sicut Lutheranismus est agnoscere merita nostra, & iustitiam nonnisi imputatam; ita faveat illi dicere, merita nostra condigna esse nonnisi ex sola promissione divina. Ergo debet dari in ipsis meritis aliquid, quod est fundamentum illius acceptationis; & hoc fundamentum dicimus constitutivè meritum in ratione meriti de condigno.

RATIO 2. est. Quia hic modus explicandi adfert radicem primarii respectus, quem dicit meritum, hæc autem radix, ut dictum supra, non potest non esse primò distinctiva meriti, adeoque ejus definitiva.

RATIO 3. est. Quia hæc explicatio convenit omni soli & semper proceditque per prima.

DICES 1. Potest Deus non acceptare meritum de condigno. Ergo per illam radicem acceptationis non rectè explicatur meritum de condigno.

RESPONDETUR Negando Consequentiam. Quia quamvis possit non acceptare meritum de condigno, sufficit quod non possit facere ne habeat radicem acceptationis, consequenter radix acceptationis erit quid inseparabile à merito de condigno.

DICES 2. Poterat Deus facere ut meritum quod est de congruo vitæ æternæ, foret de condigno. Ergo apparet, quod non dicat quidquam in se meritum de condigno, quod non dicat meritum de congruo.

RESPONDETUR. Quod est meritum de congruo, ita tamen ut sit meritum in actu primò de condigno, potest facere, ut sit absolutè de cō-

digno, non potest autè facere, ut quod est meritum de congruo ex intrinseca ratione, & carens radice ad acceptari, evadat meritum de condigno.

INSTAT. Idem numero actus contritionis, si antecedit infusionem gratiæ, erit nonnisi meritum de congruo vitæ æternæ, si autem fiat in gratiæ, erit meritum de condigno. Ergo ratio illa, quæ est radix acceptationis, nulla datur.

RESPONDETUR. Etiam contritio ante infusionem gratiæ elicit, est meritum in actu primò condignum vitæ æternæ. Quod si quæras, per quid transeat meritum in actu primò, ad meritum in actu secundo, idque de condigno, dici potest, quod transeat se ipso, prout acceptato actus, & exercente jus illud quod habet, ut sit radix acceptationis?

DICES 3. Hanc explicationem non exhaustire difficultatem: quia ulterius quærendum restat, quænam sit illa radix acceptabilitatis.

RESPONDETUR. Rationale radicaliter acceptum bene explicat differentiam hominis, quamvis quærendum restet, quid sit illa radix. Sic & in præsentia radix acceptabilitatis rectè explicabit, ratione meriti de condigno, licet quæri possit quid sit illa radix; & sicut radix rationalitatis nonnisi illustrari indiget per inductionem particularium, & explicationem terminorum; sic etiam radix acceptabilitatis illustrari non indiget nisi inductione eorum, quæ per revelationem constat esse merita de condigno.

INSTAT. Actus remissus non habet tantam excellentiam ad acceptari, quantam intensus, & tamen actus remissus interdum est meritum de condigno. Ergo non rectè explicatur, quid adhuc sit radix illa acceptationis.

RESPONDETUR. Non esse in actu remisso tantam radicem ad acceptari, quanta est in actu intenso gradualiter, licet substantialiter ratio condigni utrobique reperitur, ad eum modum, quo calor etiam remissus adhuc est calor. Cæterum tamen substantialem illam excessivitatem non possumus nominare, eo quod nobis ex principiis revelatis non sit nominata.

DIFFICULTAS III.

De Objecto Meriti tam condigni quàm congrui.

Quod attinet ad Gratiæ & Gloriæ.

ASSERO 1. Vitam æternam verè cadere in objectum meritorum nostrorum.

RATIO. Definitio Trid. Sess. 6. c. 16. & Can. 32. fundata in script.

ASSERO 2. Sub meritum cadere augmentum gratiæ.

RATIO. Definitio Trid. Sess. 6. c. 24. & 32.

ASSERO 3. Possè absolutè dici, nos mereri condignè vitam æternam.

RATIO. Communis sensus Doctorum, quædratque acceptio meriti de condigno, imprimis illa